

SELVITYS AVUSTUKSEN KÄYTÖSTÄ

9.2.2017

Rahoittaja: Alli Paasikiven Säätiö

Apurahan saaja: Suomen Somalia-verkosto ry

Apurahan suuruus: 9000 €

Hanke: Maahanmuuttajataustaisten nuorten kansalaisaktiivisuus

Suomen Somalia-verkosto (SSV) pilotoi avustuksella maahanmuuttajataustaisten nuorten kansalaisaktiivisuushanketta vuonna 2016. Hankkeen tavoitteena oli lisätä maahanmuuttajataustaisten nuorten kansalaisaktiivisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia vapaaehtoistoiminnan kautta ja raivata heille polkuja vaikuttaviin asemiin suomalaisessa järjestökentässä. Lisäksi tavoitteena oli tarjota mielekästä yhdessä tekemistä niin vapaaehtoisille kuin vastaanottokeskusten asukkaille, sillä erityisesti nuorilla on tarvetta saada aktiviteetteja, jotka estävät turhautumista ja toimettomuutta. Kolmantena tavoitteena oli kanavoida nuoria vapaaehtoisia verkoston jäsenjärjestöjen toimintaan ja löytää heille sellaisia mielekkäitä tehtäviä järjestöissä, jotka yhtäältä edistävät maahanmuuttajajärjestöjen perustehtäviä mutta toisaalta myös mahdollistavat nuorten itsensä toteuttamisen ja omanlaisen vapaaehtoistoiminnan kulttuurin luomisen.

Hankkeen yhteistyökumppaneina toimivat verkoston henkilökunnan lisäksi jäsenjärjestöjä, Luona oy ja Punainen Risti. Hankerahoitus ei toteutunut aivan siinä laajuudessaan kuin sitä alunperin haettiin, joten suunniteltuja toimintoja jouduttiin vähentämään, mutta Alli Paasikiven säätiön rahoitus mahdollisti silti pilottivaiheen toimintoja ja koko hankkeen jatkumisen myös loppuvuonna 2016. Rahoitus käytettiin vapaaehtoistoiminnan koordinaattorin palkkakuluihin, nuorten tapaamisista aiheutuneisiin kuluihin, vapaaehtoistoiminnan matkakuluihin sekä vapaaehtoistoiminnan kokous- ja toimistokuluihin. Vapaaehtoishanke sai Alli Paasikiven säätiön (9000 €) lisäksi vuoden aikana rahoitusta myös Punaiselta Ristiltä (2600 €), Stiftelsen 7:nde Marsilta (2500 €), jotka yhdessä muodostivat hankkeen pilottivaiheen budjetin. Vapaaehtoishanke hyötyi SSV:n viestintä- ja globaalikasvatushankkeen resursseista.

E erityisen tärkeää oli, että hankerahoitusta pystyttiin allokoimaan palkkakuluihin, sillä ilman nuorten toiminnasta vastaavaa henkilöä toimintaa ei oltaisi saatu käyntiin ja ylläpidettyä. Varsinainen systemaattinen vapaaehtoishanke, johon kuuluu haku pääsee alkamaan vasta vuoden 2017 puolella mutta hanketta saatiin hyvin vietyä etenpäin ja etenkin syksyllä 2017 uusia nuoria tuli paljon mukaan vapaaehtoisverkoston toimintaan. Rahoitus toimi pohjana ja toi kokemusta myös laajamittaisemmalle nuorten vapaaehtoishankkeelle, jolla SSV haki rahoitusta RAY:ta (nykyinen STEA) vuosiksi 2017-2019 ja rahoitus myönnettiin kolmelle vuodelle, joten siitä oli todella suurta hyötyä varsinaisia tuloksia laajemminkin.

Hankkeen aikana nuorten kanssa järjestettiin erilaisia tapaamisia ja aktiviteetteja, joihin osallistui Luonan

vastaanottokeskuksen asukkaita ja vapaaehtoisverkoston nuoria. Vastaanottokeskusten asukkaat tutustuivat vapaaehtoisten kanssa mm. asuinalueidensa palveluihin, kävivät somalikalhvilassa, kirjastossa, pelaamassa jalkapalloa ja järjestivät siivoustalkoot. Pilottivaiheen aikana kävi selväksi, että nuoret osallistuvat toimintaan, jos mukana on jo heille valmiiksi tuttuja henkilöitä. Uusien nuoren tavoittamiseksi oli kuitenkin tärkeää tuoda selkeästi esiin toiminnan osallistujille itselleen tuottama hyöty. Suomessa vapaaehtoistoiminnalla on pitkät perinteet mutta somalikulttuurissa koko käsitteeseen saatetaan joskus suhtautua epäilevästi, eikä järjestötoiminnan etuja nähdä aina selkeästi. Siksi syksyn myötä SSV toi esiin juuri näitä yhdistystoiminnan vapaaehtoista itseään hyödyttäviä piirteitä ja painopistettä muutettiin vapaaehtoistyön mahdollisuuksista tiedottamiseen sijaan suurempaan toimintaan. SSV järjesti esimerkiksi tapahtumanjärjestämiskurssin, jonka lyhyessä teoriaosuudessa hyödynnettiin itseohjautuvia menetelmiä nuorten voimauttamiseksi. Teoriaosuuden jälkeen nuoret saivat syventää taitojaan käytännön osuudessa. Nuoret suunnittelivat ja toteuttivat yhteisen vapaaehtoistapahtuman, johon osallistui yli 100 ihmistä ja tutustui samalla SSV:n toimintaan.

Nuoret myös osallistuivat SSV:n kehittämispäiville syksyllä 2016 ja nuorten määrä on selvästi edellisen vuoden aikana kasvanut myös SSV:n jäsenjärjestöjen hallituksissa. Lisäksi nuoret pääsivät mukaan suunnittelemaan SSV:n ensi vuoden toimintaa, joka sisältää mm. laajamittaisen kouluvierailuhankkeen. Nuoret suunnittelivat ja perustivat myös blogin, joka julkaistaan vuonna 2017 SSV:n uusien verkkosivujen yhteydessä. Voidaan siis hyvällä syyllä todeta, että vapaaehtoishanke vahvisti nuoria, antoi heille mahdollisuuden osallistua ja suunnitella SSV:n ja jäsenjärjestöjen toimintaan ja toi heille positiivisia kokemuksia järjestötoiminnasta.

Tärkeää on myös se, että SSV pystyi pilotoimaan hanketta, ennen varsinaisen laajamittaisen toiminnan aloittamista, joka on jo käynnistynyt nyt alkuvuodesta 2017. Eriytyisen tärkeitä oppeja vapaaehtoistoiminnasta oli, että

- 1) nuoret arvostavat sellaisia vapaaehtoistoiminnan ryhmiä, joissa on mukana myös kantasuomalaisia, ei pelkästään maahanmuuttajataustaisille nuorille suunnattua toimintaa.
- 2) Vapaaehtoishankkeen koordinaattorilla on erittäin tärkeä rooli ja hänen tulee olla sopivan ulkopuolinen henkilö, jotta hän voi kutsua paikalle yli perinteisten vahvojen ryhmärajojen.
- 3) Nuoret tarvitsivat myös vahvoja auktoriteetteja, jota toiminta ylipäättään onnistui ja ilman koordinaattorin selkeää ohjaavaa roolia syntyi helposti kilpailua.
- 4) Maahanmuuttaja- ja erityisesti diasporataustaisilla nuorilla on monia itsetuntoon liittyviä haasteita ja tämä näkyy myös toiminnassa. Toisaalta osallistumismahdollisuudet ja onnistumiset parantavat myös nuorten itsetuntoa ja ovat todella tärkeitä esimerkkejä yhteisöissä.

Yksi hankkeen onnistumistarinoista oli erään nuoren kiinnostuminen järjestötyöstä vapaaehtoistoiminnan myötä. Hän hakeutui heti tradenomiksi valmistumisensa jälkeen Suomen Somalia-verkostolle ensin työkokeiluun ja nyt paikan auetessa myös palkattuun työhön. Hän oli varsin hiljainen ja vaatimaton muihin nuoriin verrattuna, mutta hänen tarkka ja luotettava työoteensa huomattiin vapaaehtoistyössä. Loppukeskusteluiden aikana hän osoitti ujoa, mutta varsin innostunutta kiinnostusta järjestötoita kohtaan, jolloin neuvoimme häntä erilaisissa mahdollisuuksissa valmistumisen jälkeen. Kaiken kaikkiaan hankkeen tulokset saavutettiin ja tulevat näkymään nuorten vapaaehtoisverkoston vuoden 2017-2018 ohjelmassa, joka kantaa nimeä Impact Academy.

Lämmin kiitos Alli Paasikiven Säätiölle tämän maahanmuuttajataustaisille nuorille tärkeän hankkeen

mahdollistamisesta.

